

Gazi Üniversitesi
Gazi Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı

Resim-iş Eğitimi Lisans Programı Sorunlarına Yönelik Değerlendirme Çalıştayı SONUÇ RAPORU

20-21-22 Şubat 2019

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı Teknik Okullar ANKARA

**RESİM-İŞ EĞİTİMİ
LİSANS PROGRAMI
SORUNLARINA YÖNELİK
DEĞERLENDİRME
ÇALIŞTAYI
SONUÇ RAPORU**

Düzenleme Kurulu
Prof. Dr. Meliha YILMAZ
Doç. Dr. Meltem KATIRANCI
Doç. Dr. Osman ÇAYDERE
Doç. Dr. Çağatay AKENGİN

**20-22 Şubat 2019
ANKARA**

RESİM-İŞ EĞİTİMİ LİSANS PROGRAMI SORUNLARINA YÖNELİK DEĞERLENDİRME ÇALIŞTAYI

SONUÇ RAPORU

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı'nın ev sahipliğinde, 20-22 Şubat 2019 tarihleri arasında Türkiye'deki Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlarının ve Düzenleme Kurulu Üyesi Öğretim Elemanlarının katılımıyla gerçekleştirilmiş olan "Resim-İş Eğitimi Lisans Programı Sorunlarına Yönelik Değerlendirme **Çalıştayı'nın** gerekçeli raporu aşağıda yer almaktadır. Düzenlenen bu **Çalıştay'da** temel sorunlar ve çözüm önerileri dört ana başlık altında tartışılmıştır;

- A) Resim-İş Eğitimi Programlarında Öğrenci Alımına Yönelik Sorunlar ve Çözüm Önerileri
- B) Görsel Sanatlar Öğretmenleri Formasyon ve Sertifika Programları Sorunları ve Çözüm Önerileri
- C) Yürürlüğe Girmiş Olan Resim-İş Eğitimi Lisans Programının Sorunları ve Çözüm Önerileri
- D) Resim-İş Eğitimi Mezunlarının **Atanma Kriterleri Sorunları ve Çözüm Önerileri.**

A- RESİM-İŞ EĞİTİMİ PROGRAMLARINDA ÖĞRENCİ ALIMINA YÖNELİK SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Lisans programına öğrenci alımlarında TYT (Temel Yetenek Testi) en az 180-200 puan arası olması ve bu puan aralığındaki tercihin üniversitelere bırakılması

Fakülteler arası puan aralığının açılmasına bir tedbir getireceği gibi öğrenci alımlarında eşitliğin sağlanmasına da katkıda bulunacaktır. Ayrıca TYT sınavından düşük puan alan ancak yetenekli olan adayların da yetenek sınavına girmesinin önü açılacağından bu uygulamanın yapıcı olacağı düşünülmüştür. 180 puanın altında yer alan öğrencilerin ise 4 yıllık bir fakülteye girmeye yeter puanı olmadığından bu durumun da önüne geçileceği kanaatine varılmıştır.

2. Özel Yetenek Sınavı ile öğrenci alımlarında adayların TYT puanının 300 bininci başarı sırası barajının kaldırılması

Özel Yetenek Sınavı Sonuçları, TYT ve OBP'nin yer aldığı formülle hesaplanmakta ve öğrenciler bu şekilde yerleştirilmektedir. Eğitim Fakültelerinin diğer bölümlerine ise öğrenciler sadece TYT sınav sonucuna göre yerleştirilmektedirler. Ancak Özel Yetenek Sınavı gerektiren bölümlerde TYT sınavını başarmış olan öğrencilerin bu sınava ek olarak bir ya da iki aşamadan oluşan yetenek sınavını da başarmış olması gerekmektedir. Anabilim Dalları tarafından ayrı bir değerlendirmeye tabi tutulan adayların 300.000 kontenjanına tabi olmasının adaletsizliğe sebep olacağı düşünülmüştür. Bu sebeple Genel Yetenek Sınavı ile öğrenci alan Anabilim Dallarında 300.000 barajının kaldırılmasının uygun olacağı belirtilmiştir. Yine belirlenen bu barajın Resim-İş Eğitimi Anabilim Dallarına başvuruları azaltacağı ve öğrenci sayısında ciddi düşüşlere neden olacağı sonucuna varılmıştır.

3. TYT sınavlarında genel yetenek ve görsel algı sorularına yer verilmesi (üst düzey düşünce becerilerini ve yaratıcılığı ölçen Görsel Algı Testinin giriş sınavlarında yer alması ve bu sınavların tek merkezden oluşturulan sorularla yapılması)

Genel yetenek ve algı testinin TYT sınavı içerisinde yapılması, Eğitim Fakültelerinde yapılan Yetenek Sınavı öncesi öğrencilerin eğilimlerinin ne ölçüde olduğunun belirlenmesi açısından ön bir değerlendirme yapma fırsatı sunacaktır. Bu sebeple TYT sınavlarında Genel Yetenek ve Görsel Algı sorularına yer verilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

4. Desen ve İmgesel Sınavının ortalama puanında 50 puan barajı olması

Desen ve imgesel sınavının ortalama puanında 50 barajı olmalı. Yetenek imgesel sınavında uygulanması öngörülen 50 barajı, TYT sınavından yüksek puan alan ancak anabilim dallarının yapmış olduğu sınavlarda yetersiz puan alan öğrencilerin yerleşmesine engel olabilmek açısından önem arz etmektedir. Bu sebeple tüm Eğitim Fakültelerinde bu uygulamanın öğrenci alımlarında sonucu nitelik açısından olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

5. Yeterli sayıda Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalının varlığından dolayı Üniversitelerde yeni programların açılmaması

Mevcut Eğitim Fakülteleri yeterli sayıda mezun vermektedir. Yeni Eğitim Fakültelerinin açılması öğrencilerin mezun olduktan sonra istihdamında sorun oluşturacaktır. Bu sebeple Eğitim Fakültelerinin mevcut sayıyla sınırlı tutulmasının, bu soruna az da olsa çözüm olacağı düşünülmüştür. Ayrıca nitelik ve nicelik açısından yeni açılan Eğitim Fakültelerinin yeterli öğretim elemanı bulmakta sorun yaşadıkları ve bu durumun eğitim öğretimi olumsuz yönde etkilediği düşüncesinden hareketle de Eğitim Fakültelerinin sayılarının mevcut sayı ile sınırlı tutulması kanaati oluşmuştur.

6. Özel Yetenek Sınavlarının tüm üniversitelerde TYT sınavlarının açıklanmasından sonra belirlenecek olan bir ay içerisinde yapılması ve kesin kayıtların YÖK'ün belirlediği tarihlerde eş zamanlı olarak gerçekleştirilmesi

Bir aylık zaman dilimi içerisinde sınavların gerçekleştirilecek olması, öğrencilerin seçecekleri üniversiteyi daha bilinçli olarak ve araştırarak seçmesine katkı sağlayacaktır. Ayrıca sınavları kazanan öğrencilerin kesin kayıtlarının YÖK'ün belirlediği tarihlerde yapılması, aynı öğrencilerin farklı yerlere kayıt yaptırıp kontenjanların boş kalmasına neden olmalarının da önüne geçeceği gibi bir olumlu sonuç doğuracağı düşünülmüştür.

A1- ENGELLİ BİREYLERİN ALIMINA YÖNELİK SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Zihinsel engelli öğrencilerin Eğitim Fakültelerine alınmaması

Gelişmiş birçok ülkedeki Görsel Sanatlar Öğretmeni yetiştirme süreci incelendiğinde, engellilere yönelik Görsel Sanatlar Eğitimi alanında çalışacak eğitimcilerin ayrı bir eğitim süreci içerisinde ele alınarak yetiştirildikleri görülmektedir. Uygulanan bu eğitim sürecinde öğretmen adayları, Görsel Sanatları engelli bireyin eğitim ve rehabilitasyon sürecinde nasıl kullanacağını öğrenebilmektedirler. Bununla birlikte; öğretmen adaylarının eğitim sürecinde, diğer disiplin alanları ile (özel eğitim, fizyoterapi, ergoterapi, psikoloji, vb) işbirlikçi çalışabilme, engel türleri ve davranış değiştirme teknikleri, yanlışsız öğretim teknikleri vb. konularla ilgili hem teorik hem de uygulamada bilgi ve öğretim içeriği ile ilgili yeterlilik ve donanım elde etmeleri hedeflendiği görülmektedir.

Engelli bireylere eğitim verecek mekânların, engelli erişebilirliği yönünden düzenlenmiş fiziki şartlara sahip olması gerekmektedir.

Bu sebeplerden; zihinsel engelli öğrencilerin Eğitim Fakültelerinin dışında değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmüştür..

2. Fiziksel engelli öğrencilerin diğer öğrencilerle aynı şartlar altında aynı kriterlerle bölüme alınması

Fiziksel engelli öğrencilerin ise diğer öğrencilerle aynı şartlar altında sınavlara girmeleri öngörülmüştür. Fiziksel engelli öğrencilerin mental anlamda bir sorunu olmadığı göz önünde bulundurulacak olursa diğer öğrencilerle aynı koşullarda sınava girmelerinin daha uygun olacağı düşünülmüştür.

3. Engelli bireylerin öğretmen yetiştiren kurumlar yerine Güzel Sanatlar Fakültelerine yönlendirilmesi

Engelli bireylerin (mental yetersizlik) **öğretmen yetiştiren kurumlar** yerine Güzel Sanatlar Fakültelerine yönlendirilmesinin uygun olacağı şeklinde ortak görüş bildirilmiştir. Güzel Sanatlar Fakültelerinde atölye derslerinin ağırlıklı olması; bu öğrencilere kendilerini daha iyi ifade etme ve yetiştirme olanağı sunmaktadır. Bu durumun engelli bireylerin akademik başarısını olumlu yönde etkileyeceği düşünülmüştür.

4. Eğitim Fakülteleri Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı binalarında engelli öğrencilere yönelik yeterli eğitim ve fiziki ortamın bulunmaması

Eğitim Fakültelerinin içinde bulunduğu binalarda fiziksel engelli öğrencilere yönelik yeterli fiziki ortamın bulunmaması; öğrencilerin yaşam alanlarını kısıtlamanın yanı sıra engelli bireylere yönelik programların olmaması da bu bireylerin akademik başarısını ve psikolojisini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu sebeple engelli öğrencilerin rahat hareket edebileceği koşulların oluşturulması (derslik, merdiven, tuvalet, kantin v.b) büyük önem arz etmektedir.

5. Engelli öğrencilere sanat eğitimi verebilecek öğretmenlerin yetiştirilmesi (lisans programına Özel Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin yerleştirilmesi)

Engelli öğrencilere sanat eğitimi verebilecek öğretmenlerin yetiştirilmesinin, Eğitim Fakülteleri kapsamında yürütülmesinin daha faydalı olacağı düşüncesinden hareketle, lisans programına "**Özel Görsel Sanatlar Eğitimi**" dersinin yerleştirilmesi, örgün eğitimdeki engelli öğrencilere Sanat Eğitimi yaklaşımlarıyla ilgili sorunlara çözüm getirecek olması bakımından önem arz etmektedir. Ayrıca kaynaştırma öğrencilerine yönelik içeriklerle desteklenen bu ders, öğretmen adaylarının bu konuda da donanımlı olmalarını sağlayacaktır.

B- GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETMENLERİ FORMASYON VE SERTİFİKA PROGRAMLARI SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Görsel Sanatlar alanında sözleşmeli öğretmen atamasının kaldırılması,

Öğretmen ihtiyacının karşılanmasında; (1) kadrolu öğretmen, (2) sözleşmeli öğretmen ve (3) ücretli öğretmen olmak üzere üç farklı uygulamanın devam ettiği ve 2016-2017 eğitim öğretim yılında ücretli olarak derse girenlerin yarıdan fazlasının ön lisans ve formasyon eğitimi almış öğretmenler oldukları bilinmektedir. Ücretli öğretmen ile kadrolu öğretmenlerin arasında özlük hakları bakımından görülen eşitsizlik, adayların öğretmenlik mesleğine bakış açılarını da olumsuz etkilemektedir. Eğitim Fakültelerinden mezun olan ve atama bekleyen öğretmenlerin tamamının istihdam edilmediği de göz önünde bulundurulduğunda Görsel Sanatlar alanında sözleşmeli öğretmene ihtiyaç duyulmadığı görülmekte ve bu nedenle sözleşmeli öğretmen atamasının kaldırılması önerilmektedir.

2. Görsel Sanatlar alanından formasyon eğitimi programının kaldırılması,

A. Formasyon öğrencilerinin kısa ve sıkıştırılmış bir program uygulaması sonucu öğretmenlik mesleğini iki dönem içerisinde içselleştirememeleri nedeni ile Formasyon eğitimi programlarının kaldırılması,

Eğitim Fakültesi öğrencilerinin 8 dönemde aldıkları derslere karşılık Öğretmenlik Formasyon Sertifika programlarının iki dönem içerisinde tamamlanmaları ve düşük maliyetli olmaları öğretmenliğin herkes tarafından rahatlıkla gerçekleştirilebilecek bir meslek olduğu anlayışını yaygınlaştırmıştır. Ancak Türkiye’de Formasyon Programlarına yönelik gerçekleştirilen araştırma sonuçlarından da anlaşıldığı gibi bu öğrenciler öğretmenlik mesleğini, kısa ve sıkıştırılmış bir program uygulaması ile iki dönem içerisinde içselleştirememişlerdir.

B. Eğitim Fakülteleri Resim-iş Eğitimi programları ile Güzel Sanatlar Fakülteleri programlarının arasında amaç, misyon ve vizyon farklılıklarının bulunması gerekçesi ve sanatçı adaylarının öğretmene dönüştürülememeleri nedeni ile Formasyon Eğitim Programlarının kaldırılması,

Sanatçı ya da tasarımcı olma hayali ile Güzel Sanatlar Fakültelerinden mezun olan öğrencilerin büyük çoğunluğunun lisans eğitimleri süresince, sanat eğitimi veren yükseköğretim kurumlarının amaçları, işlevleri ve ders içerikleri hakkında yete-

rince bilgi sahibi olmadıkları bilinmektedir. Bu öğrencilerin ancak mezun olduktan sonra işsizlik nedeni ile öğretmen olmaya karar verdikleri, bu konuda gerçekleştirilen araştırma sonuçlarından anlaşılmaktadır. Mevcut durumda öğretmenlik mesleğinin itibarının zedelenmemesi için görsel sanatlar alanında Formasyon programları kaldırılmalı ve öğretmenlik, çaresizlik ya da zorunluluktan dolayı tercih edilen bir meslek olma konumundan kurtarılmalıdır.

C. Güzel Sanatlar Fakültelerine öğrenci alımı için belirlenen taban puanın Resim-iş Eğitimi öğrenci alım puanlarının çok altında olması nedeni ile Formasyon programlarının kaldırılması,

Sertifika programları ile öğretmen olmayı hedefleyen bireyler, üniversite taban puanlarının daha düşük olmasından dolayı Güzel Sanatlar Fakültelerini tercih etmektedirler. Eğitim Fakültelerinin taban puanlarından çok daha düşük puanlarla bir lisans eğitimi tamamlama ve ardından öğretmenlik Formasyon Sertifika Programları ile meslek sahibi olma düşüncesi, hem öğretmenlik mesleğinin niteliğini düşürmekte, öğretmenlik mesleğinin saygınlığını azaltmakta hem de öğretmen yetiştiren kurumların itibarsızlaşmasına neden olmaktadır.

D. Resim-iş Eğitimi Programları Görsel Sanatlar Öğretmeni yetiştirmektedir. Formasyon Eğitim Programlarına ihtiyaç ve gerek bulunmaması nedeni ile Formasyon programlarının kaldırılması,

Türkiye’de, öğretmen olarak atanabilme koşullarını karşılayanların sayısı bir milyona yaklaşmış iken 8 binden fazla önlisans mezununun ve 28 bin civarında Formasyon programı mezununun ücretli öğretmenlik yaptığı bazı araştırmalarla belirlenmiştir. Öğretmenlik Formasyon Sertifika Programları ile meslek sahibi olma düşüncesi, öğretmenlik mesleğinin saygınlığını azaltmakla birlikte öğretmen yetiştiren kurumlara da itibar kaybettirmektedir. Eğitim Fakültelerinin öğrenci kontenjanları ve atanabilme ölçütlerini yerine getirmiş mezun sayıları dikkate alındığında Görsel Sanatlar alanında Formasyon Programı ile yetiştirilen öğretmenlerin istihdamına ihtiyaç duyulmadığı görülmektedir. Bu nedenle Türkiye’de Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin, Eğitim Fakültelerinde yetiştirilmesi esas olmalıdır.

C- YÜRÜRLÜĞE GİRMİŞ OLAN RESİM-İŞ EĞİTİMİ LİSANS PROGRAMININ SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Yürürlüğe girmiş olan yeni programla birlikte "Alan Kültürü" derslerinin neredeyse tamamının zorunlu olmaktan çıkarılıp, seçmeli hale getirilmiş olması Resim-İş Eğitimi Lisans Programının en temel sorunudur.

1. Yürürlükte olan yeni programda neredeyse yok denecek kadar azaltılmış olan alan kültürü ile ilgili zorunlu derslere; Sanat Psikolojisi, Sanat Sosyolojisi, Sanat Felsefesi, Sanat Eleştirisi ve Çağdaş Türk Sanatı gibi alana özgü temel derslerin ilave edilmesi.

Bu dersler Görsel Sanatlar Öğretmeni yetiştirme programının olmazsa olmazı, temel "Alan Kültürü" dersleridir. Bu derslerin seçmeli olarak müfredata konulması sanat eğitimi sürecinde temel alan bilgisinden yoksun bir program uygulanması anlamına gelir ki; bu da sanat eğitimin niteliğinin tartışılır hale gelmesine neden olur. Bu derslerin seçmeli olarak ana bilim dallarının tasarrufuna bırakılmadan zorunlu olarak okutulması önerilmektedir.

2. Ana Sanat Atölye, Seçmeli Sanat Atölye, Temel Tasarım ve Desen gibi uygulamalı alan derslerinin ders saatlerinin ve teorik ağırlıklarının artırılması (Örneğin müzik eğitimi programındaki Bireysel Çalgı Derslerinin teorik sayılması gibi).

Bu başlıkta görsel sanatlar öğretmeni yetiştiren programların iki temel sorununa çözüm önerilmektedir;

a- Ana Sanat Atölye ve Temel Tasarım ders saatlerinin 8 saate çıkarılması (4T+ 4U).

Görsel Sanatlar Eğitimi verilen atölye derslerinde süreç; araştırma, tartışma, düşünme, tasarlama, eskizler üretme ve sonuç olarak eser üretimi aşamaları olarak işlemektedir. Nitelikli bir sanat eğitimi verebilmek ve Görsel Sanatlar Öğretmeni yetiştirebilmek için bu aşamaların atölye dersleri kapsamında sağlıklı işlenmesi şarttır. Bu denli farklı süreçlerin 4 saatlik bir atölye dersi içerisinde işlenebilmesi mümkün değildir. Atölye dersleri 8 saate çıkarılmalıdır. Ana Sanat Atölye eğitimi veren hocaların haklarının korunması amacıyla derslerin 4 saat teorik, 4 saat uygulama olarak düzenlenmesi önerilmektedir.

b- Seçmeli Sanat Atölye ders saatlerinin 6 saate çıkarılması (4T+2U)

Yukardaki gerekçeler göz önünde bulundurularak Seçmeli Atölye Derslerinin de 6 saate çıkarılması önerilmelidir.

3- Batı Sanatı Tarihi dersinin "Batı Sanatı Tarihi I ve Batı Sanatı Tarihi II", Türk Sanatı Tarihi dersinin "Türk Sanatı Tarihi I ve Türk Sanatı Tarihi II" şeklinde her iki dönemde de ikişer

saatlik dersler olarak programda yer alması

Resim İş Eğitimi Anabilim Dalı 2018-2019 Eğitim Öğretim yılında yürürlüğe giren ders programlarında Sanat Tarihi Dersleri Alan Eğitimi Dersleri arasında sayılarak eski programda genelde haftalık 3 saatlik süreleri 2 şer saate indirilmiştir. Birinci sınıf ikinci yarıyılıda haftada iki saat "Sanat Tarihine Giriş Dersi" doğru bir başlangıçtır. Ancak ikinci sınıfın ilk yarıyılında yani III. Yarıyılıda bir önceki programda haftada üç saat olarak yer alan Batı Sanatı Tarihi Dersi'nin 2 saate indirilmesinin Batı Sanatı Tarihi Dersi müfredatının öğrencilere aktarımında yeterli olmayabileceği endişesini beraberinde getirmiştir. Bu sebeplerden Batı Sanatı Tarihi Dersi'nin "Batı Sanatı Tarihi I ve Batı Sanatı Tarihi II", Türk Sanatı Tarihi Dersi'nin "Türk Sanatı Tarihi I ve Türk Sanatı Tarihi II" şeklinde her iki dönemde de ikişer saatlik dersler olarak programda yer alması önerilmektedir.

4- Ortak eğitim dersi olan "Bilişim Teknolojileri" dersinin programdan kaldırılması, "Bilgisayar Destekli Tasarım Dersi" olarak programda yer verilmesi

Resim İş Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören öğretmen adaylarının hem alan eğitimlerine destek sağlaması hem de mesleki geleceklerinde, öğretmenlik görevi sürecinde de yapacağı sosyal ve eğitsel faaliyetlere katkı sağlaması açısından "Bilişim Teknolojileri" dersinin "Bilgisayar Destekli Tasarım" dersiyle değiştirilmesinin, öğretmeni daha donanımlı hale getireceği öngörülmüştür.

5- "Görsel Sanatlar Programları" dersinin, 6. yarıyıla yerleştirilmesi

Görsel Sanatlar Programları'nın incelenmesi ve irdelenmesi, belli düzeyde alan ve alan eğitimi donanımı gerektirmektedir. Öğrencilerin belli bir bilgi birikimi edinmeden bu dersi almaları, dersin amacına ulaşmasına önemli bir engel teşkil edecektir. Bu nedenle en erken 6. Yarıyıla yerleştirilmesi önerilmektedir.

6- Eğitim Bilimleri Bölümlerine özgü dersler olan; Eğitim Felsefesi, Eğitim Sosyolojisi, Türk Eğitim Tarihi, Türk Eğitim Sistemi, Okul Yönetimi ve Okullarda Rehberlik gibi eğitim ortak derslerinin programdan kaldırılmaları

Bu dersler temel olarak Eğitim Bilimleri Bölümlerine yönelik içeriklerle kurgulanmıştır. Sanat Eğitimi ise farklı disiplinleri ve farklı yaklaşımları barındıran bir eğitim sürecidir. Sanat Eğitime yönelik derslerin ve ders saatlerinin arttırılması ve bu derslerin kaldırılması önerilmektedir.

7- "Öğretim Teknolojileri" dersinin, "Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı" dersi olarak değiştirilmesi

Konuların kavratılmasında materyalin tasarımı, oluşturulması ve kullanımına yönelik içeriğe de sahip olabilmesi ve Sanat Eğitimi

alanında ihtiyaca yönelik bir hale getirilmesi sağlanacağından dersin adının “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı” olarak değiştirilmesi önerilmektedir.

- 8- **MEB’e bağlı okullardaki engelli ve üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi için “Özel Görsel Sanatlar Eğitimi” dersinin zorunlu ders olarak programlara yerleştirilmesi**

Görsel Sanatlar Eğitimi dersi içerik ve öğretmen niteliği olarak örgün eğitimdeki diğer derslerden ayrılmaktadır. **Görsel Sanatlar Eğitimi Dersi ile öğrencinin ruhuna, hayal dünyasına dokunmak mümkün olmaktadır. Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinde öğrencilerin yaratıcılıklarının, üstün yönlerinin tespit edilmesi, ortaya çıkarılması mümkündür. Ülkemizin de en çok ihtiyacı olan üstün zekâlı/üstün yetenekli bireylerin tespit edilerek uygun eğitime yönlendirilmesi Görsel Sanatlar Dersinde mümkün olacaktır.** Bu alanda görev yapacak öğretmenlerin de lisans eğitimleri sürecinde “Özel Görsel Sanatlar Eğitimi” dersi alması hem alan, hem de ülke geleceği için önemli bir kazanım olacaktır.

Ayrıca özel eğitim gerektiren öğrencilerin de sanat yoluyla kaynaştırılması, rehabilitesi bu yolla sağlanmış olacağından müfredatta bu derse yer verilmesi önerilmektedir.

- 9- **“Müze Eğitimi” dersinin 2 saatten 4 saate (2t+2u) çıkarılması**
Kültürün korunmasını ve aktarımını sağlayan müzeler, aynı zamanda **çağımızın en etkili** eğitim ortamlarındandır. Sanat eğitiminde önemli bir yere sahip olan “Müze Eğitimi” derslerinin daha etkin hale getirilmesi ve derslerin zaman zaman müzelerde işleniyor olması sebebiyle ders saatlerinin artırılması **önerilmektedir.**

- 10- **“Sanat Öğretiminde Uygulamalar” dersinin programda zorunlu ders haline getirilmesi ve “Sanat Öğretiminde Uygulamalar I - Sanat Öğretiminde Uygulamalar II” şeklinde düzenlenmesi**

Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin **öğrencilerine uygulatacakları sanatsal teknik ve yöntemlerin işlendiği en temel derslerden olan Sanat Öğretiminde Uygulamalar dersine programlarda mutlaka yer verilmesi önerilmektedir.**

- 11- **“Yazı” dersinin zorunlu ders olarak programa tekrar eklenmesi**

Yazı, yalnızca iletişim aracı değil, duygu ve düşüncelerin ifade biçimi olması sebebiyle görsel sanatlarla yakından ilişkilidir. Eğitim öğretimin temeli olan yazı, tarih boyunca bir sanat unsuru olarak varlığını sürdürmüştür. Yazı düzeni örgün eğitimdeki öğrencilerin ders motivasyonu ve başarılarını da etkilemektedir. Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin yazı, tipografi konularında bilgi sahibi olmaları önemli bir ihtiyaçtır. Ayrıca Resim-İş Eğitimi alan lisans öğrencilerinin temel tasarım bilgileri gibi yazı bilgilerine de sahip olmaları gerektiğinden, Yazı Dersinin zorunlu ders olarak müfredata konulması önerilmektedir.

D- RESİM-İŞ EĞİTİMİ MEZUNLARININ ATANMA KRİTERLERİ SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. **Görsel Sanatlar Öğretmeni atamalarında mülakat sınavının subjektif değerlendirmeye açık olması nedeni ile kaldırılması**
2. **Diğer branşlarda olduğu gibi görsel sanatlar öğretmenlerinin de atama kriterlerine ÖABT (Öğretmenlik Alan ve Alan Eğitimi Bilgisi Testi)’nin getirilmesi**

Mesleğe kabul sürecinin yeterliklerle uyumlu biçimde düzenlenebilmesi için, alan ve alan eğitimi bilgisini ölçen **ÖABT’ye** ihtiyaç vardır. Son yıllarda pek çok öğretmenlik alanı için uygulanmakta olan ve ağırlıklı puanı (%50) kapsayan Öğretmenlik Alan ve Alan Eğitimi Bilgisi Testi (ÖABT), Görsel Sanatlar Öğretmeni adaylarına uygulanmamakta, dolayısıyla da ataması yapılan kişilerin alanında yeterli öğretmenler olup olmadıkları ölçülememektedir. Görsel Sanatlar Öğretmen adayları Mevcut Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS)’de sadece Genel Yetenek - Genel Kültür ve Eğitim Bilimleri kısımlarına katılmakta ve bu kısımlardan aldıkları ortalama puan sıralamasıyla istihdam edilmekte, gerek ‘Alan Bilgisi Yeterliği’, gerekse de ‘Alan Eğitimi Bilgisi Yeterliği’ mevcut sınav sisteminde ölçülmemektedir.

- a) Nasıl ki, yükseköğretimde öğretmenlerin sahip olması gereken yeterliklerle donatılması yönünde lisans programlarının düzenlenmesi gerekiyorsa, öğretmen seçiminde de sahip olması gereken yeterliklere yönelik bir sınav sisteminin uygulanması gerekli bir durumdur.

- b) **Öğretmen adayları**, lisans eğitimleri boyunca, öğretmen seçiminde tabi tutulacakları KPSS’ye **yönelik bir anlayışla yaşamakta ve bu sistemde nasılsa işine yaramayacaklarını düşündükleri alan bilgisi ve alan eğitimi derslerine önem vermemektedir.** Resim İş Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin Alan ve Alan Eğitimi derslerinde edindiği bilgilerin kalıcılığını sağlama ve ders notlarını yeniden gözden geçirme, muhafaza etme gibi bir kaygıları yoktur, atanabilmek için kendilerine lazım olmayacağını bilmektedirler. Lisans eğitimi esnasındaki bu derslerin sınavlarında günü kurtarma çabası içerisinde ders notlarına biraz göz atıp, sadece dersten geçme çabası güden bir anlayış hâkim olmuştur. Bu durum, Görsel Sanatlar Öğretmen niteliğini düşürmektedir.

- c) Diğer branşlarda öğrenim gören öğretmen adayları, Alan ve Alan Eğitimi konuları atama sistemlerinde ağırlıklı olarak (%50) hesaplandığı için kendi branş derslerine önem verirken, Sanat Eğitimsi adayları; Genel Yetenek (Türkçe, Matematik), Genel Kültür (Tarih, Coğrafya, Anayasa ve Türkiye ve dünya ile ilgili güncel konular) ve Pedagojik Formasyon konularına çalışmaktadır.

- d) Amacı “nitelikli öğretmen” seçmek olan mevcut sınav sisteminin verdiği mesaj “nitelikli bir Görsel Sanatlar Öğretmeninin Alan Bilgisi ve Alan Eğitimi Bilgisine sahip olmasına gerek yoktur” şeklinde algılanabilmektedir.
- e) Akademik anlamda, ne kadar nitelikli Görsel Sanatlar Öğretmeni yetiştirilmeye çalışılırsa çalışılsın, Sanat ve Sanat Eğitimi Bilgisine, donanımına ihtiyacı olmadığı mesajını veren atama sistemi nedeniyle bu konuda yeterince başarı elde edilememektedir.
- f) **ÖABT uygulanırsa lisans eğitiminde** Alan ve Alan Eğitimi Derslerine verilen önemin artmasıyla bağlantılı olarak Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin niteliği de artacaktır.

3. Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı program içeriğinin “Teknoloji Tasarım” derslerini yürütebilecek nitelikte olması nedeni ile öğretmen adaylarına Teknoloji Tasarım Dersi öğretmenliğine de atanabilme hakkının yeniden verilmesi

4. Okul öncesi ve ilkokullara da Görsel Sanatlar Öğretmeni atanması

Bireyin en yaratıcı olduğu dönem, okul öncesidir. Öğrencilerimizin yaratıcı yetileri, bu en yaratıcı oldukları dönemde, Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmenlerinin Sanat Eğitimi hakkında yeterli donanıma sahip olmamalarından kaynaklı uyguladıkları yanlış yaklaşımlarla öğretmen eliyle köreltilmekte, engellenmektedir. Okul Öncesi ve Sınıf öğretmenlerinin Lisans Eğitimleri esnasında aldıkları Sanat Eğitimi Dersleri son derece yetersiz olmakla kalmayıp, aynı zamanda da atama sınavlarında bu öğretmen adaylarının sanat eğitimi bilgileri, sadece tek soru ile ölçülmektedir. Bu nedenle okul öncesi ve ilkokullara da diğer bazı branşlarda olduğu gibi Görsel Sanatlar Öğretmeni atamasının gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

5. Resim-İş Eğitimi Anabilim Dallarının bölüme dönüştürülmesi ve “Görsel Sanatlar Eğitimi Bölümü” olarak isminin değiştirilmesi

Doğaldır ki, her branşın öğretmen ataması, mezun ettiği lisans programının adıyla gerçekleştirilmektedir. Biyoloji Eğitimi Bölümü mezunu öğretmen adayı Biyoloji Öğretmeni olarak, Matematik Eğitimi Bölümü mezunu öğretmen adayı Matematik Öğretmeni olarak ya da Müzik Eğitimi Bölümü mezunu öğretmen adayı Müzik Öğretmeni olarak atanmaktadır. Ancak Resim-İş Eğitimi mezunu bir öğretmen adayının ataması, “Görsel Sanatlar Öğretmeni” olarak gerçekleştirilmektedir. İlk, orta ve Lise düzeyinde girdikleri dersin adı “Görsel Sanatlar” Dersidir. Bu nedenle, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dallarının bölüme dönüştürülmesi ve programın adının “Görsel Sanatlar Eğitimi Bölümü” olarak değiştirilmesi önerilmektedir.

E- RESİM-İŞ EĞİTİMİ LİSANS PROGRAMI SORUNLARINA YÖNELİK DEĞERLENDİRME ÇALIŞTAYI GENEL ÖNERİLER

1. Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı okullarda yer alan Görsel Sanatlar Ders saatlerinin arttırılması ve eğitimin her basamağında Görsel Sanatlar Dersine yer verilmesi önerilmektedir.
2. “Resim-İş Eğitimi Programına Yönelik Değerlendirme **Çalıştayı**”nın her yıl farklı üniversitelerin ev sahipliğinde tekrarlanması konusunda görüş birliğine varılmıştır.

E- RESİM-İŞ EĞİTİMİ LİSANS PROGRAMI SORUNLARINA YÖNELİK DEĞERLENDİRME ÇALIŞTAYI GENEL ÖNERİLER

1. "Resim-İş Eğitimi Programına Yönelik Değerlendirme Çalıştayı"nın her yıl tekrarlanmasına karar verilmiştir.
2. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda yer alan Görsel Sanatlar ders saatlerinin artırılması ve eğitimin her basamağında görsel sanatlar dersine yer verilmesi önerilmektedir.

Adı Soyadı	Üniversitesi	İmza
Selehattin YILMAZ	Giresun Üniversitesi	Gr. M. O. K.
Feryal BEYKAL ORHUN	Pamukkale Üniversitesi	F. Beykale
Merih TEKİN BENDER	Ege Üniversitesi	M. Tekin
Kanı ÜLGER	Cumhuriyet Üniversitesi	K. Ülger
Sevgi Soylu KOYUNCU	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	S. Soylu
Selma TAŞKESEN	Erzincan Üniversitesi	S. Taşkesen
Banu DAVUN	Aksaray Üniversitesi	B. Davun
Mehtap KODAMAN	Trakya Üniversitesi	M. Kodaman
Alev ÇAKMAKOĞLU KURU	Gazi Üniversitesi	A. Çakmak
Gonca ERİM	Uludağ Üniversitesi	G. Erim
Arzu UYSAL	Mersin Üniversitesi	A. Uysal
Melek GÖKAY	Necmettin Erbakan Üniversitesi	M. Gökay
Osman ÇAYDERE	Gazi Üniversitesi	O. Çaydere
Çağatay AKENGİN	Gazi Üniversitesi	Ç. Akengin
Meliha YILMAZ	Gazi Üniversitesi	M. Yılmaz
Meltem KATIRANCI	Gazi Üniversitesi	M. Katıran
Müge AKÇAKOCA	Tokat Üniversitesi	M. Akçakoca
Fatih KARİP	İbrahim Çeçen Üniversitesi	F. Karip